

# Libro de Daniel - Chunka Kimsa Número

## *Qhipa p'unchaykunapa Pakasqa Rimaynin*

Jeff Pippenger

2023-12-08

Danielpa iskay kaq capitulonmi Apocalipsis chunka tawayuqpa iskay angelta rikuchin. Chay hinaqa, kimsa pruebakunamanta iskay kaq pruebatam rikuchin, mayqinchus mikhuyamanta prueba hina sut'ichasqa kachkan, chaymanta qhawaymanta prueba hamun, tukukuynintaq litmus prueba nisqawan tukukun. Chay kimsa prueba, mayqinkunachus hinallataq profecíapa señalkuna kanku, Apocalipsis chunka tawayuqpa ñawpaq angelpa mensajenpim kachkan. Imaynatachus Apocalipsis chunka tawayuqpa ñawpaq angelwan kashan hinataq, Danielpa huk kaq capitulonpas chay kimsa pruebakunata llapallantam charin.

Iskay kaqnin pruebapas, icha kaqnin angelpa willakuyninpas, qallarín ñawpaq pruebapa tukukuyninpi. Iskay ñiqi qatin huk ñiqita. Iskay kaq pruebapa tukukuyninmi kimsa kaq pruebata qhipanakuspa qallachin. Iskay kaq pruebawan rikuchisqa pacha unaymi Danielpa prisionpi qanchis chunka watakunawan unanchasqa karqa, Jehoiakim atipasqa kasqanwan qallarísqa, Ciropa kamachikuywan tukuspa. Chay qanchis chunka watakuna tukukuyta qayllayamushaptin, Danielqa Diospa profetiko Simiwan reqsirqa tukukuyqaña chayamunanpaq kasqanta.

Darío, Asueruq churin, medokunapa ayllunmanta, caldeokunapa qhapaq suyunta kamachiq ruwasqa karqan. Paypa kamachisqan watapa ñawpaq kaq watanpi, ñuqa Daniel, qelqakunamanta entienderqani watakunapa yupayninta, imaraykuchus Señorpa simin Jeremías profetaman hamusqa karqan, Jerusalén llaqtapa ch'usaqyachiyninkunapi qanchis chunka watakunata hunt'achinanpaq. Daniel 9:1, 2.

Danielqa qhepá p'unchaykunapi Diospa llaqtanta reqsichkan, pikunachus qanchis chunka watakuna prisionpi kasqankupa unanchasqa ninanta reqsinku, chay reqsiytaq qanchis chunka unanchasqa watakuna tukukuqman manaraq chayashaqtinmi ruwakun. Diospa llaqtan allintam qanchis chunka wata prisionpi kasqanta entienden, ichaqa Danielpa rikuchisqanqa kaymi: chay qanchis chunka watakunaqa septiembre 11, 2001 p'unchaymanta domingo kamachikuykama profetap nirqan pacha kasqanta entienden. Danielpaqqa chay watakuna tukukorqan Cirospa kamachikuyninpi; chaymi qhepá p'unchaykunapi Estados Unidos llaqtapi domingo kamachikuyta rikuchin.

Domingu ley manaraqmi, Diospa llaqtanqa rijch'achisqa kanku profecía yachayman, mayqinchus simbólicamente qanchis chunka watakunawan rikuchisqa kashan. Chay simbólico watakunaqa qallarín Jehoiakimwan, paymi rikuchin 11 septiembre 2001 watata, maypachachus, kimsakaj Ay! nisqa Islam hamusqanwan, Apocalipsis chunka pusaqniyoqpi atiyniyoq angel uraykamurqa hinaspa Babiloniapa urmayninta willarqa. Babiloniapa urmayninqa iskay ñiqin angelpa willakuyninta rikuchin, hinaspa 11 septiembre 2001 watapi iskay ñiqin pruebapa tiempun qallarín, chay angelpa makimpi pakasqa librota mikhuqkunapaq. Chay tiempunqa, simbólicamente qanchis chunka watakunawan rikuchisqa, Domingu leykama purin.

Tukukuyqa qayllamushaptin, Danielpa rikchaynin hina Daríopi huk watapi rikuchisqa kasqanman hina, Diospa llaqtanqa uyariychisqa kanku bestiapa estatuapa pruebaman. Ñawpaqtaqa bestiapa estatuapa pruebawan tinkisqa wakin cheqaqkunata entiendesqañam karqanku; ichaqa iskay ñiqin angelpa profétik pacha tukukuyninman manaraq chayaspa entiendenqanku chay rakhuqa tutayapi pakasqa karqa. Daniel Diospa profétik Siminta yachakuspa, hinaspa qanchis chunka watakunapa ancha allin nisqanta yachaspa, mañakuymán pusasqa karqa, imaynan Nebucodonosorpa estatuapa musquyninmanta kawsay utaq wañuy nisqa manchakuyta yachaspa mañakuymán pusasqa karqa, chay hinallataq. Daniel qanchis ñiqin p'unchawpi, imaynan Daniel iskay ñiqin p'unchawpipas, Daniel mañakuspa, profétik k'anchayta chaskirqan.

Arí, chaymi mañakuspa rimaykashaqtiy, qallariypi rikushqay visiónpi rikurirqani chay qhari Gabrielpas, utqaylla phawachisqa kashaspan, tutaykuy ofrenda tiempopi llamk'arqamuwan. Hinaspan yachachiwaraq, rimapayawaraq, nispa: “Daniel, kunanmi hamushkani qamman yachayta, entiendeniytawan qosunaypaq.” Daniel 9:21, 22.

Danielman mañakusqanpi qosqa “yachaywan entiendenqa” iskay kaq qillqapi mañakusqanwan tupaqmi.

Chaymanta Daniel wasinman ripurqan, hinaspan Hananiahman, Misaelman, Azariahmanpas, paypa masinkunaman, chay ruwayta willarqan: hanaq pacha Diosmanta kuyapayta mañakunankupaq kay pakasqa imapaq; ama Danielpas, paywan kуска kaqkunapas, Babiloniapi yachaq runakunapa wakinkunawan kуска chinkachisqa kanankupaq. Chaymantataq chay pakasqa imapas Danielman sut'inchasqa karqan tuta rikuchiypi. Chaymantataq Daniel hanaq pacha Diosta yupaycharqan. Daniel 2:17–19.

Siki patapi, Danielpa iskay mañakusqankunaqa kikin mañakuylla kanku. Iskayninpas qusqakunku chay historiapi, mayqinchus simbólicamente qhawana pruebatam iskay kaq angelpaq rikuchin, chaymi pasan 11 de septiembre de 2001 p'unchawmanta, utqay hamuq domingo ley kama. Nabucodonosorpa wañuchiymán apaq manchachiynin qayllaykusqa kaptin, hinaspa Jeremíaspa qanchis chunka watakunamanta, Moisespa qanchis kuti juramentonmantawan profético yachayniyoq kaspera, Danielqa Levítico iskay chunka soqtayuq mañakuyta mañakun, chaynallataq Diosman mañakuspa payman rikuchinanta Bibliapa profecianpa qhipa profético pakasqanta. Chay pakasqataq Juanmi Jesucristopa Revelacionnin kasqanta sut'incham.

Isqon pusaq ñiqinpi, Danielqa iskay qhapaq suyukunapa tikrayninpi tarikun. Babiloniaqa chayraqmi Medo-persiakunaman urmaykusqa, imaraykuchus Darioq ñawpaq wata kasqanrayku; chhaynapa Diospa llaqtanta qhipa p'unchaykunapi churaynin, chay tikray punkupi, ñawpaq angelpa kuyukuyninwan hinallataq kinsa ñiqin angelpa kuyukuyninwan señalasqa kasqanpi.

Miller runakunapa Philadelphian kuyuykuyqa 1856 watapi Laodiceaman tikrarqan, hinaspataq Future for America nisqapa Laodicean kuyuykuyninqa Philadelphian kuyuykuymán tikran, kimsa watata huk kuskan p'unchaykunata wañusqa hina callepi kasqankumanta tukukuyninpi, Apocalipsis capítulo oncepi nisqanman hina. Pruebam, mayqintachus Miller runakunapa Philadelphian kuyuykuynin 1856 watamanta 1863 watakama mana atirqanchu, chayqa “qanchis kutikama” doctrinawanmi tupaqninpi karqan.

Future for America-pa Laodicea kuyuy ninapa yuyaychakusqan qillqakuyqa t' aqasqa kasqankuta riqsiy munasqankuwanmi tupaqchasqa kachkan, chaymantaq Levitico iskay chunka suqtayuq mañakuymán hinallataq chay experienciaman yaykunankupa. Danielqa Babilonia suyuwan Medo-persa suyukunapa chawpinpi tikrasqa pacha kaqtinmi karqa, hinallataq Ciroq kamachisqanwan señalasqa qanchis chunka watakunapa puchukayninman manaraq chayaspa. Qanchis chunka watakunapa Danielpa mañakusqanpa contexto-ninmi, chay qanchis chunka watakunataq Moisespa “qanchis kuti” nisqanmi sut'ichan. Danielpa iskaynin mañakusqanpas tupanku chay tikrasqa pachawan, mayqinchus “qanchis kuti” nisqawan señalasqa kachkan ñawpaq angelpa kuyuy ninapi, hinallataq kinsa kaq angelpa kuyuy ninapipas.

Danielman rikuchisqa “pakasqa” nisqaqa Nabucodonosorpa estatuanpa revelacionninmi. Nabucodonosorpa estatuanpa “pakasqa” nisqaqa qhepa p'unchaykunapi kaymi: chayqa pusaq reino-kunata rikuchin, mana tawa reynokunallatachu. Ñawpaq qelqasqakunapi, “Pusaqniyoqqa qanchisniyoqmanta kashan” sutiyoq categoría ukhupi kaqkunapi, kay cheqaq kayqa ñamña rikuchisqa karqan. Chay pakasqa ukhupin kachkan chay tikraq puntoq revelacionnin, maypachachus pusaqniyoq hamun, qanchisniyoqmanta kaq. Nabucodonosorpa estatuanpa “pakasqa” nisqaqa cheqaq protestantismopa waqranpa kawsarimuspan, hinallataq republicanismopa waqranpa kawsarimuspan takyachiy. Iskaynin chay kawsarimusqakuna riqsichinku sapa waqra pusaqniyoq kasqanta, ichaqa qanchisniyoqmanta kasqantapas; hinallataq suqtanmanta pusaqkama tikraqnin, iskaynin waqrakunapapas, Moisespa “qanchis kuti” nisqanwan tinkisqa huk pruebaq profetico contexto ukhupin ruwakun. Chay tikrayqa Danielwan rikuchisqa hina ruwakun, Ciro pa decretomanta manaraq, chay decretotaq Estados Unidos llaqtapi domingo p'unchay kamachikuy decretota rikuchin. Chaymanta domingo p'unchay kamachikuypi, usqhay puriyninkunawan, papado pa wañuchi ch'akiy sánaykun, papado qanchismanta kaq pusaq uma hina tukusqanrayku; paypas huk profetico tikrayninta pasan, Danielpa iskay kaq capítulopi Nabucodonosorpa estatuanwan rikuchisqa hina.

Chaymi Danielqa yaykurqan Ariochman, paytanmi qhapaq kamachisqa karqan Babiloniapi yachayniyuqkunata wañuchinanpaq; paymi rispa nirqan: Ama wañuchiychu Babiloniapi yachayniyuqkunata; apaway qhapaqqa ñawpaqenman, noqataq qhapaqman riqsichisqa chay sut'inchayta. Hinapin Ariochqa utqayllaman Danielta pusarqan qhapaqqa ñawpaqenman, hinaspa nirqan: Judá llaqtamanta apasqa prisionerokunamanta huk runata tarirqani, paymi qhapaqman riqsichinqa chay sut'inchayta. Qhapaqmi kutichirqan hinaspa Danielman, Belteshazzar sutiyoqman, nirqan: ¿Atinkichu noqaman riqsichiyta chay musqhoyta rikurqani chayta, hinaspa chaypa sut'inchayninta? Daniel 2:24–26.

Wakinkama Danielman chaskisqa kachkanña chay pakasqa yachayta, iskaynin sutinkuna rimarisqa kanku, chaywan reqsichispa payqa tratu llaqtata repreciananpaq, mayqinkunachus qhipa punchawkunaqpi chayraq tikrarqanku Filadelfia kuyuymán, pachak tawa chunka tawa waranqa runakunaqman. Payqa Diospa kamachin servantninpa kasqanta rikuchin, mañakuspa mana pipas wañuchisqa kananpaq, mana atisqankurayku “pakasqa yachayta” entiendenankuta. Paypa karakterñinqa Ariochwan tupachisqa kachkan, Nabucodonosorpa kamachin servantninwan, mayqinchus munan reypa ñawpaqenpi yupaychasqa kayta Danielta tarisqanrayku. Chaymanta Danielmi reqsichin cheqaq profetiku rikurichiywan Babilonia yachakunaq rikurichiyinpa

chawpinpi kaq t'aqayta, Nabucodonosorpa tapukuyninta kutichispa huk tapuywan; hinallataq, Ariocho man rikch'akuspa, mana aprovechakuspa “pakasqa yachayta” entiendesqanmantaraq kikinta hatarichinampaq, aswanqa hanaq pachaqa Diosninta hatunchan.

Danielqa reypa qayllanpi kutichispa nirqa: Reypa mañakusqan pakasqa kaqtaqa ama yachaqkuna, qoyllur qhawariqkuna, layqakuna, watuqkunaqa reyman rikuchiya atinkuchu; ichaqa hanaq pachapi huk Dios kan, paymi pakasqa kaqkunata rikuchin, hinaspataq rey Nabucodonosorman qhepa p'unchaykunapi imakuna pasanmanta yachachin. Puñuyniyki musqusqayki, hinaspa umaykipi rikuykuna cama patapi, kaymi kanku. Daniel 2:27, 28.

Danielqa “pakasqa” nisqanta qallarinqa, chayta “pakasqa” nispa sutichaspa, ima kasqankuta qhipa p'unchaykunapi sut'ichananta. Qanchis truenoq pakasqa historiantaq reqsichin ima kasqankuta qhipa p'unchaykunapi. Nabucodonosorpa ñawinchasqan estatuaqa huk imallataqmi chay qhipa-p'unchay pakasqamanta, allinman mana kutiy atiy tukukuynin ñawpaqllapi kicharisqa. Chayqa rikuchisqa kan allinman mana kutiy atiy tukukuynin ñawpaqllapi, chay tikrakuypi maypichus allpa animalpa iskay waqrakuna qanchismantam kaq pusajman tukunku, hina Danielpa rikuchisqan hina Darioq huk watanpi.

Qam, rey, puñusqayki patapi yuyayniki sonqoykiman hamurqan qhepa p'unchaykunapi ima pasanmanta; pakasqa kaqkunata rikuchiqmi qamman reqsichisunki ima pasanmanta. Ichataq ñoqamanta, kay pakasqa kaqqa manam mayqan kawsak runamanta aswan hatun yachayniyaykuchu ñoqaman rikuchisqa, aswanqa reyman yuyaypa sut'inchasqanta reqsichiqkunapa raykun, hinaspa sonqoykipi kaq yuyaykunata yachanaykipaq. Daniel 2:29, 30.

Danielqa iskay kaq testigowan cheqaqta takyachin Nebucadnezarpa musquynin qhepa p'unchaykunamanta kasqanta, nispa: “pakasqa kaqkunata rikuchiqmi qamman reqsichisunki imatachus pasanqa,” “qhepaman.” Chaymantataq Daniel reqsichin chay pakasqa yachay manam paypaqchu qosqa karqa, nitaq wakin runakunamanta aswan hatun yachayniyoq kasqanraykuchu, aswanpas chay “pakasqa kaq” Nebucadnezarman qosqa karqa “ñawpaqman sut'inchayta reqsichiqkunapa raykun.” Chay “pakasqa kaq” qosqa karqa pichkuna chay musquypa “sut'inchayninta” qhepa p'unchaykunapi Babiloniapa espirituyniyoq reyninman willakuyta ruwanankupaq. Chay pakasqa kaqqa sapaqlla pachak tawa chunka tawa waranqapaqmi sut'i qosqa karqa, imaraykuchus chay “pakasqa kaq” qhepa p'unchaykunapi Babiloniapa tukukuynin urmayninta willakuqkunapaqmi. Chaymantataq Daniel pakasqa tutapi karqan chay musquy-imahinta rikuchin, chaymi kawsay utaq wañuy pruebatam paqarichirqan.

Qam, ñuqayku qhapaq rey, rikurqanki; hinaspa qhawariy, hatun ñawpaq rikch'ayta. Kay hatun rikch'ayqa, liphlliyin sumaq ancha kashaspa, ñawpaqniyki sayarqa; hinaspa rikch'ayninqa manchaypaq karqa. Kay rikch'aypa umanqa allin quri karqa; pecho-ninwan makinkunapas qolqemanta; wiksa-ninwan chankan-kunapas bronce manta; chakinkuna fierromanta; chaki puntankunataq wakin fierromanta, wakintaq ñit'imanta. Qam rikurqanki, mana makikunawan kuchusqa rumikama, chaymi rikch'ayta takarqa chaki puntankunapi, fierromanta ñit'imantawan kasqankupi; hinaspa chaykunata ñut'urqapi. Chaymanta fierro, ñit'i, bronce, qolqe, quri ima, llapallan kуска ñut'usqa karqanku, hinaspa verano p'achamanta wayrachina pampakunapi qhaspa hina tukurqanku; wayrataq apakurqa, mana maypipas tarikusqachu

paykunapaq. Hinaspa chay rikch'ayta takaq rumiqa hatun orqo tukurqa, hinaspan tukuy pachata hunt'arqa. Kaymi musquyqa; kunanqa qhapaq reypa ñawpaqninpi unanchayninta willasaqku. Daniel 2:31–36.

Nabucodonosorpa musquynin rejsichirqanmi Bibliapa profecianpi suyukunata paypa p'unchawninmanta qhepa p'unchawkunakama, maypachachus pachak tawa chunka tawa waranqa, Danielwan rikch'achisqa Nabucodonosorman rimarisqanpi, hinallataq mana makiwan cuchusqa rumihina, chay lantipi suyukunata thuñichiq, chaykunañataq chay uyarisqa rikch'aypi rikuchisqa kasqankuta, chaymanta urquman tukuspa llapa kay pachata junt'an. Chay musquyqa qhepa p'unchawkunamanta karqan, profeciap ch'iqtakuyninpi, maypachachus pachak tawa chunka tawa waranqaman qhipa profetico pakasqa yachay rikuchisqa paykunaman.

Cheqaq protestante verdadero waqranpa estandarten hina, chaymantaqa kimsakaj angelpa willakuyninta apanku wañuq pachaman. Chay willakuyqa hatun qapariyman wiñan Estados Unidos llaqtapi domingo p'unchay kamachiy churasqa kaptin, bestiapa señalan ch'amaqchasqa kaptin. Chay kamachiy manaraq llusqishaqtin, qhepa p'unchaykunapi Danielwan rikuchisqakunaqa bestiapa rikch'ayninpa pruebanwan uyarichisqa kananku. Chay pruebaqa rikuy prueba kaspas, domingo p'unchay kamachiypa nisqanta paqarichiq kuyuykunata Danielwan rikuchisqakuna rikunankuta mañan. Paykunapa pruebaypi churakunku yachanapaqchu akllakusqankuta Diospa metodología ninta, chaywan tutayapi pakasqa rikch'ay prueba rikusqa kananpaq. Pruebankuqaqa sapankankupa p'enqakuywan huchankuta willakuywanmi tinkun. Chayqa reqsinataqmi Danielman musquykunapiwan rikuykunapiwan entendimiento qosqa kasqanta; imaraykuchus Danielpa voznin ch'in neq'epipi waqyasqanta uyariyta mana munankuchu chayqa, Cristopa p'unchayninkunapi Juan Bautistapa willakuyninta rechazoqkunahina kanku.

Paní Whiteqa yachachiwanchik Danielpa, hinallataq Apocalipsispa librokuna hukninwan huknin yanapanakuspa hunt'asqa kananpaq kasqanta; paypa “complement” nisqanpas hunt'achiy, allinta tukuchiy, hinallataq sumaqta junt'achiy niyta munan. Julio killapa tukukuyinpi, 2023 watapi, Judá ayllumanta Leónqa Jesucristopa Revelacionninta kicharipa qallarín, imaynachus prometerqan prueba p'uchukunanmanta ñawpaqta ruwananta. Chayta ruwaspanmi, biblia yachachikuykunata reqsichirqan, ñawpaqpiqa allinta entiendisqa karqan, ichaqa kunanqa qhepa p'unchaykunapa nisqapi entiendisqa kananpaq karqan.

Chay chiqaq kуска cheqaqkunamanta hukninqa kachkan Apocalipsis chunka hukniyuqpi iskay testigokuna. Hukninqa kachkan chay historiataq, Apocalipsis chunkapi “qanchis trueno-kuna” nisqapa hunt'asqa, allin hunt'aynin. Payqa orqomurqan cheqaqkunata sagrado reforma siqi-kunamanta, chaykuna rimanku 18 julio 2020 p'inqaymanta. Payqa llamk'achirqan chay tawa waymark-kunata, sapa huk sagrado reforma siqi-kunapi kaqta, chaykuna rikuchinku ñawpaq mensajeq kallpachakusqan historiata, taripaykama, huk hina ñawpaqman mana riqsisqa hinamanta. Daniel paqariy iskayniyuqmi achka kay yuyaykunata hunt'achin allinman; ichaqa kay ukhu cheqaqkunaqa tutaypi pakasqa kanku chaykunapaq, Alpha y Omega nisqa sutichasqa metodología mikhuyta mana munakkuqkunapaq.

Kay yachayta Danielpa iskay kaq kapítulonmanta tukuchaspa, hukchasqata willasunchik hinaspa tinkuchisunchik wakin cheqaq-kunatawan ñanmarka-kunatawan, Danielpa iskay kaq kapítulonpi hunt'asqa tukukuqkunata. Chayta ruwaspaqa, reqsichkunchikmi tutapi rikuypi Danielman rikuchisqa pakasqa yachayqa kay kikin cheqaq-kunata sut'ichasqanta.

Qatiq qillqapiqa qipa qillqapi kay huñuypa willakuyninta hinaspa tukukuyninta churasaku.

“Señorqa tiyan churasqa agencianakunata runakunata taripaykuyta huchankupi, pantasqankupi, kutiriykunankupaq. Kachamusqankuna willakuqkunaqa sut'i testimoniota apamunankupaqmi kashanku, puñusqa hina kawsayninkumanta rikch'achinankupaq, hinaspa kawsaypa ancha munasqa siminkunata, Ch'uya Qillqakunata, yuyayninkuman kicharinankupaq. Kay runakunaqa mana yachachiqkuna sapallanchu kanan, aswanpas kamachiq sirviqkuna, achki apaqkuna, cheqaq wataraqkuna kananmi, imaraykuchus hamuq peligrota rikunqaku hinaspa llaqtata willanqaku. Paykunaqa Cristotam rikch'akunankupaq ancha llakiywan kallpachakusqankupi, yuyaysapa tactonkupi, sapa runawan sapanka rurayninkupi—huk simillapi, llapa sirviyninkupi. Paykunaqa Dioswan kawsayniyuq tinkuyta charinankupaqmi, hinaspa Ñawpa Testamentopi hinaspa Musuq Testamentopi profecianakunawan, practicapi yachachikuykunawan hina ancha reqsisqa kananankupaqmi, chayhina Diospa siminpa qhapaq wasinmanta musuqkunatawan mawk'aqkunatawan orqomunankupaq.” Testimonies, volumen 5, 251.